

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	52-654-01-134	
Дата	10	1 09 2022 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

14 23
X

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата, ведно с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, така приложеният проект да бъде разпределен и разгледан по законоустановения ред.

2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Ботанов
Емил Попов
Анатолий Попов
Стефан Иванов
Димитър Кайликов

Ивайло Мичев
Емил Великов
Стефан Иванов
Мария Димитров

Анна Бодакова

Афанас Савва

Александр Савченко

Александр Семин

Виктор Трофимов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА**

(обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 20 от 2012 г.; изм., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 19, 37, 79, 92, 95, 101 и 102 от 2015 г., бр. 13, 50, 81, 86, 98 и 101 от 2016 г., бр. 9, 11, 54, 58, 77 и 97 от 2017 г., бр. 2, 7, 17, 55, 59, 62, 77, 86 и 105 от 2018 г., бр. 13, 17 и 60 от 2019 г., бр. 51, 60, 69, 71, 104 и 109 от 2020 г., бр. 18 и 23 от 2021 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 26 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 84 от 2021 г.; изм., бр. 102 от 2022 г., бр. 14 от 2023 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2023 г. – бр. 59 от 2023 г.; изм., бр. 65, 66, 67, 84 и 102 от 2023 г., бр. 13 и 41 от 2024 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2025 г. – бр. 38 от 2025 г.; изм., бр. 61, 63 и 64 от 2025 г., бр. 16 от 2026 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2026 г. – бр. 23 от 2026 г., доп. ДВ, бр. 51 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 3 навсякъде думите “министъра на регионалното развитие и благоустройството” се заменят с думите “Министерския съвет”.

§ 2. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите “министъра на регионалното развитие и благоустройството” се заменят с думите “Министерския съвет”.

2. В ал. 2 се създава изречение второ:

“На всеки две години собствениците на пътя публикуват анализ на ефективността на мерките за обезопасяване на участъците с концентрация на пътнотранспортни произшествия”

3. В ал. 3 думите “министъра на регионалното развитие и благоустройството” се заменят с думите “Министерския съвет”.

§ 3. В чл. 24а, ал. 2 думите „Министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на вътрешните работи определят“ се заменят с „Министерският съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на вътрешните работи определя“.

§ 4. В чл. 94, ал. 4 се създава изречение второ:

„В населените места на улици с еднопосочно движение се допуска и паркиране от лявата страна на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя, когато размерите на платното за движение позволяват това и не се създава опасност или пречка за движението.“

§ 5. В чл. 140 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение първо думите „с наредба на министъра на вътрешните работи“ се заменят със „с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи“.

2. В ал. 7 думите „с наредба, издадена от“ се заменят със „с наредба на Министерския съвет по предложение на“.

3. Създават се ал. 9-12:

“(9) Редът за извършване на преглед за техническа изправност при първоначална регистрация се определя с наредбата по чл. 147.

(10) Собствениците на моторни превозни средства и упълномощени от тях лица могат да заявяват регистрация по ал. 1 по един от следните начини:

1. по електронен път като електронна административна услуга;

2. на места, определени от министъра на вътрешните работи, без значение от постоянния им адрес и от адреса на регистрацията на моторното превозно средство.

(11) Потвърждение на регистрацията по ал. 9 се извършва присъствено, с наличие на моторното превозно средство, единствено при установен висок риск във връзка с кражби на автомобили, по методика, утвърдена от министъра на вътрешните работи.

(12) При заявяване по ал. 10, министърът на вътрешните работи осигурява възможност за извършване на плащане на продуктовата такса по чл. 36 от Закона за управление на отпадъците, като веднъж дневно превежда заплатените продуктови такси на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.”

§ 6. В чл. 147 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, изречение второ думите „с наредба на министъра на транспорта и съобщенията“ се заменят със „с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията“.

2. Създава се нова ал. 9:

„(9) При периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на моторни превозни средства, за които в свидетелството за регистрация са вписани като видове гориво бензин и втечен нефтен газ или сгъстен природен газ, проверката на емисиите в отработените газове се извършва само при работа на двигателя с газовото гориво.“

3. Досегашните ал. 9-15 стават съответно ал. 10-16.

4. В ал. 15 думите „ал. 13“ се заменят с „ал. 14“.

§7. В чл. 148, ал. 1 думите „Министърът на транспорта и съобщенията“ се заменят с „Министерският съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията“.

§ 8. В чл. 151 се създава ал. 10-11:

(11) За доказване на завършено образование в Република България се използва служебна справка в регистрите на Министерството на образованието и науката за лица по реда на Закона за електронното управление, когато такава информация е налична.”

§ 9. В чл. 152 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 и 2 думата „определя“ се заменя с „предлага на Министерския съвет да определи с наредба“;

б) в т. 3 думите „с наредба определя“ се заменят с „предлага на Министерския съвет да определи с наредба“ и накрая се добавят думите „както и редът за използване на електронни документи при провеждането на обученията“ и накрая се добавят думите „както и редът за използване на електронни документи при провеждането на обученията”

в) в т. 4 думите „с наредба определя“ се заменят с „предлага на Министерския съвет да определи с наредба“.

2. Създава се ал. 2а:

“(2а) При придобиване на правоспособност за категория, за която се изисква изследване за психологическа годност, не се изисква такова изследване, ако лицето разполага с такова изследване във връзка с правоспособност за друга категория.”

3. В ал. 5, т. 3 накрая се добавят думите “и задължително включва информация и видеоматериали за рисковете от управление на моторни превозни средства след употреба на алкохол и наркотични вещества и техни аналози.”

§ 10. В чл. 157, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В изречение първо думите „Министърът на вътрешните работи“ се заменят с „Министерският съвет по предложение на министъра на вътрешните работи“.

2. Създава се изречение второ:

„Отнемането на контролни точки е задължително при извършване на нарушенията по чл. 16, ал. 1, изразяващи се в неправомерно навлизане или движение в лента за насрещно движение, по чл. 39, ал. 2, по чл. 179, ал. 1, т. 5, когато нарушението се изразява в неспазване на правилата за предимство, както и по чл. 179, ал. 2, когато пътнотранспортното произшествие е причинено поради неспазване на необходимата дистанция или на правилата за предимство, като броят на отнеманите контролни точки се определя с наредбата по изречение първо “

§ 11. В чл. 165 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава нова т. 13:

“13. изпращат уведомления за изтичане на срока на валидност на свидетелство за управление на моторно превозно средство по реда на чл. 189, ал. 4б”

2. Създават се алинеи 6 и 7:

“(6) Министърът на вътрешните работи определя ред за служебно предоставяне на данни от регистрите по ал. 1, т. 6 на заинтересованите лица. Право на безплатен достъп в реално време имат всички държавни органи, общини, организации и юридически лица, които обработват данните по силата на закон или акт на министъра на вътрешните работи.

(7) Министърът на вътрешните работи най-малко веднъж месечно публикува анонимизирани данни в отворен, машинночетим формат за всяко установено пътнотранспортно произшествие като данните се събират и обработват по методика, приета от министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция “Безопасност на движението по пътищата”.

§ 12. В чл. 166, ал. 2 се създават т. 15-16:

“15. изпращат уведомления за изтичане на срока на валидност на периодичен преглед за техническа изправност и на свидетелство за управление на моторно превозно средство по реда на чл. 189, ал. 4б;

16. имат право на автоматизиран достъп до данни в системата по чл. 10, ал. 11 от Закона за пътищата за целите на предотвратяването на измами при периодични прегледи за техническа изправност по ред, определен с наредбата по чл. 10, ал. 7 от Закона за пътищата.”

§ 13. Създава се чл. 167д със следния текст:

„Чл. 167д. (1) Държавно предприятие Национална компания „Железопътна инфраструктура“:

1. Може да използва технически средства и системи, заснемащи и записващи датата, мястото, точния час и вида на нарушението при преминаване на железопътен прелез, както и регистрационния номер на моторното превозно средство, с което е извършено нарушението;

2. Може да премества или да нарежда да бъде преместено паркирано в нарушение пътно превозно средство на отговорно пазене на предварително публично оповестено място без знанието на неговия собственик или на упълномощения от него водач.

(2) Редът за изпращане на информация от техническите средства и системи по ал. 1 до Министерството на вътрешните работи с цел осъществяване на административнонаказателна дейност се определя с наредбата на министъра на вътрешните работи“

§ 14. В чл. 170а се създава ал. 3:

“(3) Администрацията, управляваща железния път, е длъжна да осигури максимална продължителност от 2 минути за спускането на бариерите на охраняем железопътен прелез за всеки преминаващ влак”

§ 15. В чл. 170б думите „Министърът на транспорта и съобщенията и министърът на вътрешните работи с наредба определят“ се заменят с „Министерският съвет по предложение на министъра на транспорта и съобщенията и министъра на вътрешните работи с наредба определя“.

§ 16. В чл. 170в думите „Министърът на вътрешните работи и министърът на образованието и науката с наредба определят“ се заменят с „Министерският съвет по предложение на министъра на вътрешните работи и министъра на образованието и науката с наредба определя“.

§ 17. В чл. 171 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1:

а) в буква „б“ се създава изречение второ: "В случай че водачът на моторно превозно средство премине медицинско изследване и даде биологични проби за химико-токсикологично лабораторно изследване за установяване на употребата на наркотични вещества или техни аналози, удостоверено с протокол съгласно наредбата по чл. 174, ал. 4, отнемането на свидетелството за управление на моторно превозно средство е за 7 дни;"

б) буква "в" се отменя;

в) създава се нова буква "д":

„д) който управлява моторно превозно средство при наличие на 5 или повече установени административни нарушения по този закон за период от 12 месеца, за които електронните фишове и актовете за установяване на административно нарушение не са връчени;"

г) създава се буква "р":

"р) когато регистрационният номер не може да бъде разпознат от автоматични технически средства поради съзнателно прилагане на ограничаващи разпознаването му елементи, спрейове или други средства - за срок от една седмица"

3. В т. 2а:

а) в буква "а" след думите "както и на собственик" се добавят тире и думите "физическо лице или вписан ползвател".

4. създава се т. 9:

"9. временно спиране на действието на свидетелството за управление на моторно превозно средство в регистъра по чл. 159, ал. 1, т. 2 на водач:

а) който управлява моторно превозно средство без застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, когато предходната застраховка е изтекла преди по-малко от 1 месец от установяване на нарушението - до сключване на застраховка;

б) който поради незнание е извършил немаловажно нарушение на правилата за движение - до успешното полагане на проверочен изпит;

§ 18. Създава се член 175б със следното съдържание:

"Чл. 175б. (1) Водач, който наруши правилата за преминаване през железопътен прелез, се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 12 месеца и с глоба в размер на 3000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 наказанието е лишаване от право да се управлява моторно превозно средство за срок от три години и глоба в размер на 5000 лв."

§ 19. В чл. 177, ал. 1, т. 2 думите "без да притежава свидетелство за управление, валидно" и думите "или е обявено за невалидно, тъй като е изгубено, откраднато или повредено" се заличават.

§ 20. В чл. 179 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 се създава т. 7:

„7. който в нарушение на чл. 16, ал. 1 навлезе или се движи в лента за насрещно движение, ако от това е създадена непосредствена опасност за движението.“

2. Ал. 5 се отменя.

§ 21. В чл. 183 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 2 думите „ако водачът е изпълнил задължението си по чл. 100, ал. 3 и поставеният от него стикер е валиден към датата на установяване на нарушението“ се заличават.

2. В ал. 4 се създават т. 16 и 17:

„16. в нарушение на чл. 16, ал. 1 навлиза или се движи в лента за насрещно движение, когато от нарушението не е създадена непосредствена опасност за движението;

17. извършва завиване в обратна посока в нарушение на чл. 39, ал. 2.“

§ 22. В чл. 183а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Наказва се с глоба 500 лв. водач, който управлява индивидуално електрическо превозно средство с извършено изменение в конструкцията или софтуера, с което максималната му конструктивна скорост е увеличена над 25 km/h.“

2. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

§ 23. В чл. 186а се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEя 3 се изменя така:

“(3) При извършване на проверка длъжностните лица на определените от министъра на вътрешните работи служби за контрол връчват заверен от тях препис от издадено наказателно постановление за извършени нарушения по този закон, като се отбелязва датата и часът на връчването. Отказът за получаване на заверения препис се удостоверява чрез подпис на свидетел. Отказът на получателя не засяга редовността на връчването, като датата на отказа се счита за дата на връчване на наказателното постановление.”

2. В ал. 5 думите “публикуваната на Портала информация за невръчени” се заменят с думите “невръчените”, думите “достъпването на информацията” се заменят с думите “отварянето им”, а думите “електронен запис от Портала за електронни административни услуги на МВР” се заменят с думите “електронен времеви печат”.

3. Създават се ал. 7 и 8 със следния текст:

“(7) Министърът на вътрешните работи осигурява възможност за едновременно заплащане и отчитане на плащането за множество глоби от страна на юридически лица по електронен път чрез приложно-програмни интерфейси.

(8) Министърът на вътрешните работи веднъж месечно публикува данни за:

1. процента на невръчените електронни фишове, наказателни постановления и актове за установяване на административни нарушения, съставени в отсъствието на нарушител;

2. процента на незаплатените глоби и имуществени санкции по връчени фишове, електронни фишове и наказателни постановления.

3. процента изпратени, но неполучени писма, съдържащи електронни фишове, наказателни постановления и актове за установяване на административни нарушения, съставени в отсъствието на нарушител”

§ 24. В чл. 189 се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEя 4а се изменя така:

“(4а) При нарушения, за които е издаден електронен фиш или наказателно постановление или които са установени по реда на чл. 186, ал. 1, на нарушителя незабавно се изпраща уведомление на електронната поща или кратко текстово съобщение на мобилен телефонен номер, подадени от лицето при използване на административни услуги на Министерството на вътрешните работи или на други административни органи, както и при използване на зони за платено паркиране.”

2. Алинея 4б се изменя така:

“(4б) Уведомяването се извършва по ред, определен от министъра на вътрешните работи, съгласувано с министъра на иновациите и дигиталната трансформация

3. Алинея 4г се изменя така:

“(4г) Електронен фиш се издава автоматизирано, без потвърждение от страна на длъжностно лице, освен в случаите, в които е установена ниска степен на сигурност в автоматичното разпознаване на регистрационния номер на моторното превозно средство.”

4. Ал. 4д се отменя;

5. В ал. 8 след думите “районен съд” се добавят думите “по настоящ адрес на нарушителя”;

6. Създават ал. 17-21:

“(17) Министърът на вътрешните работи осигурява възможност по електронен път, чрез потребителски и програмни интерфейси, по реда на Закона за електронното управление, за проверка от страна на водачите и на собствениците на пътни превозни средства на наличие на електронни фишове и за тяхното изтегляне и заплащане, както и до броя контролни точки и историята на тяхното отнемане. Проверката по предходното изречение от собственици на автомобили се извършва без оглед на държавата, в която е регистриран автомобилът и държавата - членка на ЕС, издател на свидетелството за управление на моторно превозно средство.

(18) Длъжностни лица на службите за контрол по чл. 165 спират за проверка автомобили, чиито регистрирани собственици - физически лица или лица, вписани като ползватели, имат пет или повече невръчени електронни фишове или наказателни постановления, както и наложените принудителни административни мерки. След установяване на самоличността на водача, длъжностните лица връчват всички невръчени електронни фишове и наказателни постановления. За всеки от актовете по предходното изречение се публикуват и данни за времето и начина на връчване.

(19) В случаите, в които водачът по ал. 19 не е собственик или ползвател на автомобила, електронните фишове и наказателните постановления се връчват на водача, когато той поеме задължение да ги предаде. В случай на отказ, това се отбелязва от контролния орган в регистъра по чл. 165, ал. 1, т. 6. При повторно спиране по ал. 19 на същия автомобил и водач след като са изтекли 30 дни, електронният фиш и наказателното постановление се връчват на водача.

(20) За изпълнение на задължението по ал. 19 се използват автоматизирани технически средства, при спазване на Закона за защита на личните данни.

(21) Длъжностни лица на службите за контрол по чл. 166 спират за проверка тежкотоварни автомобили, за които чрез Електронна система за събиране на тол такси по Закона за пътищата е установено превишаване на технически допустимата максимална маса.

(22) Министърът на вътрешните работи публикува ежемесечно списък с всички съставени актове за установяване на административни нарушения, фишове, електронни фишове и наказателни постановления в отворен, машинночетим формат на портала за отворени данни по смисъла на Закона за достъп до обществена информация, като заличава личните данни на нарушителите и анонимизира личните идентификатори по начин, който позволява различни нарушения на един нарушител да бъдат свързани.

(23) Електронните фишове, издадени за административни нарушения по този закон, подлежат на обжалване или протестиране пред районния съд, в района по настоящ адрес на нарушителя, а за нарушители, които не са български граждани - пред Софийския районен съд. Съответният районен съд по предходното изречение е компетентният съд по чл. 47а от Закона за административните нарушения и наказания.”

§ 25. В чл. 189з накрая се поставя запетая и се добавят думите „с изключение на нарушенията, свързани с установяване на изминатото разстояние по платената пътна мрежа или незаплащане на пътни такси по смисъла на чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 26. В Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г., бр. 11, 15, 59 и 85 от 1998 г., бр. 51, 67 и 114 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 25, 61 и 101 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 39 и 79 от 2005 г., бр. 30, 33, 69 и 108 от 2006 г., бр. 51, 59 и 97 от 2007 г., бр. 12, 27 и 32 от 2009 г., бр. 10, 33, 39, 60 и 77 от 2011 г., бр. 19, 54 и 77 от 2012 г., бр. 17 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 81 от 2015 г., бр. 76 и 101 от 2016 г., бр. 63 и 101 от 2017 г., бр. 20 и 38 от 2018 г., бр. 83 и 94 от 2019 г., бр. 13 и 109 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 25 и 51 от 2022 г., бр. 80, 84 и 106 от 2023 г., бр. 39 и 79 от 2024 г. и бр. 50, 54, 61, 64 и 115 от 2025 г., изм. ДВ. бр.17 от 2026г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. чл. 40 се създава ал. 6:

“(6) При невъзможност за съставяне на акта в присъствието на свидетели, когато са налице предварително подписани сведения от тяхна страна относно нарушението, актът може да се състави и в тяхно отсъствие, като това обстоятелство се отбелязва в акта. Сведенията по предходното изречение могат да бъдат изпращани от свидетелите и по електронен път, като не се изисква квалифициран електронен подпис.”

2. чл. 42, ал. 1, т. 6 придобива следната редакция:

"6. собственото, бащиното и фамилното име и възрастта на нарушителя, точния му адрес и местоработата, единен граждански номер или личен номер на чужденец, а в случай че е чужденец без право на пребиваване и издаден личен номер на чужденец – имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това – и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване, с посочване на номер, дата на издаване, държава издател, и издател на документа;"

3. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 се добавя изречение второ: "В случаите по чл. 40, ал. 6 не се изисква подпис на свидетеля"

б) ал. 7 се правят следните изменения:

аа) в началото на изречението думата „фиш“ и запетаята след нея се заличават.

бб) преди думите "по реда на" се добавя съюзът "и".

вв) думите "ако нарушителят е изразил съгласие за това по реда на чл. 26а, ал. 5 от Закона за електронното управление. След изтичане на срока по чл. 26, ал. 3 от Закона за електронното управление връчването се извършва по реда на този закон." се заличават.

гг) добавя се изречение второ "Връчването по реда на този закон се извършва чрез заверен препис на съставения електронния документ."

4. В чл. 43, ал. 8 след думата „глобата“ се добавят думите „или имуществената санкция“.

5. Член 43, ал. 9 придобива следната редакция:

„(9) Длъжностното лице може да състави акта за установяване на административно нарушение въз основа на официални документи в отсъствие на нарушителя като електронен документ, подписан от съставителя с квалифициран електронен подпис, като връчването се осъществява по реда на ал. 7. В тези случаи, по реда на този закон се на нарушителя се връчва заверен препис.“

6. Член 43, ал. 10 се изменя така:

„(10) При връчване по реда на ал. 7, от нарушителя не се изисква подпис и изпращане на наказващия орган.“

7. В чл. 54 се създава ал. 10 със следния текст:

(10) Наказващият орган може да връчва мотивираната резолюция като електронен документ по реда на чл. 43, ал. 7"

8. В чл. 61 се създава ал. 5:

“(5) В рамките на производството съдът не разкрива пред нарушителя адресите и други данни за кореспонденция със свидетелите”

9. Навсякъде думите “точния му адрес” се заличават, думата “местоработата” се заличава, а след думата “чужденец” се добавят думите “личен номер на чужденец или личен номер, ако такъв е наличен” и запетая.

§ 27. В Закона за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г., бр. 13, 38, 50, 62 и 98 от 2016 г., бр. 88 и 94 от 2018 г., бр. 94 и 102 от 2019 г., бр. 69 и 85 от 2020 г., бр. 15 от 2022 г., бр. 66 и 80 от 2023 г. и бр. 31 и 67 от 2025 г., изм. ДВ. бр.17 от 2026г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 26, ал. 3 се отменя.

2. Член 26а, ал. 5 се имзней така:

“(5) В системата по ал. 2 могат да бъдат създавани профили на физическите лица за целите на електронното връчване по искане на административния орган, който осъществява връчването. Лицата не са длъжни да използват така създадените профили.”

§ 28. В чл. 519, ал. 1 от Кодекса за застраховането (Обн. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.54 от 4 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.48 от 15 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.97 от 23 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.100 от 30 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.24 от 31 Март 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 9 Март 2010г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.43 от 8 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.86 от 2 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.51 от 5 Юли 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 5 Август 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 4 Октомври 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 Март 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 28 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.70 от 9 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., доп. ДВ. бр.94 от 4 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., отм. ДВ. бр.102 от 29 Декември 2015г.) се създава т. 7:

7. изпраща уведомления на собствениците за изтичане на срока на валидност на застраховка “Гражданска отговорността” по реда на чл. 189, ал. 4а от Закона за движението по пътищата.

§ 29. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от

2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г., бр. 85 и 97 от 2017 г., бр. 14 и 24 от 2018 г., бр. 1, 12, 17, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г., бр. 60, 69, 98 и 101 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 32 от 2022 г. и бр. 8, 65 и 67 от 2023 г., бр. 52 от 2025 г.) в чл. 9, ал. 2, изречение второ се заличава.

§ 30. В срок от два месеца след обнародването на този закон, Министерът на вътрешните работи и министърът на иновациите и дигиталната трансформация съвместно събират данни за телефонен номер и електронен адрес на лицата, притежаващи свидетелства за управление на моторни превозни средства, за нуждите на изпращането на уведомления по чл. 189, ал. 4а, като използват данни от Националния автоматизиран информационен фонд "Национален регистър на българските лични документи", от регистрите на Националната агенция за приходите, от електронната система за събиране на тол такси по Закона за пътищата, от единния портал по чл. 12, ал. 1 от Закона за електронното управление и от информационните системи на общинските органи, осъществяващи контрол по този закон."

§ 31. В срок от два месеца след обнародването на този закон, Министерът на вътрешните работи изпраща всички невръчени електронни фишове и наказателни постановления до профилите на нарушителите в системата по чл. 26, ал. 2 от Закона за електронното управление, издадени преди влизането в сила на този закон, за които давностният срок не е изтекъл."

§ 32. В срок от един месец от обнародването на този закон, министърът на вътрешните работи публикува всички данни по чл. 189, ал. 20, налични до този момент в електронните бази данни на Министерството на вътрешните работи

§ 33. Законът влиза сила 3 месеца след обнародването му в "Държавен вестник"

§ 34. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на вътрешните работи привежда наредбата по чл. 157, ал. 3 в съответствие с него.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Ботанов
Благо Попов
Василия Димитров
Александър Иванов
Александър Нейков
Александър Нейков
Александър Нейков

Степа Чиркова
Мария Дмитри
Анна Бодакова
Юлианас Слав

Александр Сидерев
Александр Сидерев
Степан Ефремов

МОТИВИ
към законопроект на Закон за изменение и допълнение на
Закона за движение по пътищата

Законопроектът предвижда различни промени, насочени към намаляване на административната тежест, повишаване на връчването и контрола, улесняване на гражданите чрез елиминиране на всички стикери от предното стъкло на автомобила и заменянето им с автоматизирани справки в централизирани регистри, възможността за заплащане на глоби онлайн без преди това да се налага те да бъдат връчени присъствено, намаляване на рецидивистите на пътя се въвежда задължение за контролните органи на спират на пътя и да връчват невръчени електронни фишове и наказателни постановления на водачи, които имат повече от 5 невръчени такива.

Законопроектът въвежда и задължение за публикуване на данни за извършените нарушения, съответно за съставените актове, фишове, електронни фишове и наказателни постановления. Въвежда се и право на служебен електронен достъп на държавни органи и други лица, обработващи ги по закон, до данните за административните нарушения на водачите.

Със законопроекта се правят и редица допълнителни промени, облекчаващия гражданите и бизнес и поправящи пропуски в закона:

- Необходимо е унифициране на реда за преглед за техническа изправност, вкл. с оглед на наличието на данни в централизиран регистър в ИААА.
- Доказването на образователна степен следва да се извършва чрез служебна справка.
- Предлага се задължение за изпращане на известие чрез имейл или смс за изтичащи ГТП, ГО и СУМПС, както и задължение за публикуване на данни за ПТП.
- Премахване на задължението за подмяна на СУМПС при смяна на постоянния адрес на водача.
- При извършване на периодични прегледи за техническа изправност са идентифицирани злоупотреби и опити за такива, като изправни автомобили се регистрират фиктивно вместо други автомобили. Достъпът на МТС/ИААА ще позволи намаляване на тези измами чрез засичане на данните за автомобилите с данните в тол-системата (напр. ако за един автомобил има данни, че е напуснал страната и няма данни, че се е върнал в страната, това ще бъде видно в тол системата).
- Не е целесъобразно да се прекратява регистрацията на автомобил, собственост на юридическо лице, когато то е предоставено за управление на неправопособно лице. Такива хипотези са наемането на автомобили и служебни автомобили. При лизинговите автомобили мярката следва да се прилага, поради което хипотезата е разширена със "вписан ползвател", тъй като макар собственика да е юридическо лице, вписания ползвател не е.

- Въвежда се нова хипотеза за отнемане на СУМПС - при системно нарушение на ограниченията за скорост вече съществува разпоредба за отнемане, но не така стоят нещата при натрупване на невръчени електронни фишове, поради което, с оглед на повишаване на безопасността, се предвижда отнемане на СУМПС. С оглед на решението на КС за отмяна на предходен текст на буква "д" следва да се отбележи, че съдът правилно установява, че целите на нормата са били събираемост, а не пътна безопасност. Тази критика е адресирана в настоящите предложения
- Предвижда се и издаване на електронен фиш за нарушения, установени с технически средства, които записват точен час и регистрационен номер, като напр. нарушения на задължението за преминаване на периодичен преглед за техническа изправност и за липса на сключена застраховка "гражданска отговорност"
- С предложените изменения са коригират пропуски в приетия текст през Закона за държавния бюджет за 2023 г.
- Създава се и възможност за едновременно плащане и отчитане на плащането на множество глоби от страна на юридически лица, които имат голям брой автомобили и използват системи за тяхното управление. Така напр. с един банков превод могат да бъдат платени 10 глоби, като след това плащането да бъде регистрирано за тези глоби (чрез програмни интерфейси на МВР или чрез извикване на конкретен адрес, посочен в основанието за плащане, от който да се извлекат номерата на фишовете/наказателните постановления).
- След отпадането на синия талон, следва изрично да бъде вменено на МВР да предостави достъп на водачите до техните контролни точки.
- Уведомленията за издаден фиш се предвижда да се изпращат незабавно (а не както е предвидено от вносителя в тридневен срок). Предвижда се и обмен на данни за телефон и имейл между различни органи (МВР, МКУ, НАП и АПИ) с оглед по-пълна информация за контакт. Нормата дерогира общия ред по Общия регламент относно защитата на данните от гледна точка на разширяване на целите отвън тези, за които е била събрана информацията, а именно - за уведомяване за издаден фиш и наказателно постановление.
- Премахват се и текстове, които не създават норма на поведение, а са изцяло декларативни.
- Предвижда се и промяна на компетентните съдилища - вместо по местонарушение, какъвто е общият ред по ЗАНН, да бъдат по настоящ адрес на нарушителя, което значително ще облекчи обжалването. Наказващите органи имат свои представители навсякъде и могат чрез вътрешни процедури да осигурят процесуалното си представителство, докато на нарушителите и техните процесуални представители се налага да пътуват.
- За да работи интеграцията с EU Caris е необходимо да се подава код на държава-издател + номер на паспорт или личен документ.

Със законопроекта се предвижда възможност за изцяло електронно заявяване на регистрация на МПС, вкл. заплащане на продуктова такса (наричана разговорно "екотакса").

Регистрацията на моторно превозно средство в процес, който засяга голяма част от българските граждани. За съжаление, той не е нито оптимален, нито унифициран в различните области на страната. Това води до дълги опашки, губене на време от страна на гражданите, създава корупционен риск и води до обща неудовлетвореност от услугата.

По този начин МВР ще приема заявленията и съответните такси и ще има възможност да изготвя регистрационните табели и да определя час за явяване на собственика или упълномощено лице на място за проверка и получаване, или дори за изпращане чрез пощенска или куриерска услуга.

Предвижда се и методика за оценка на риска във връзка с кражби на автомобили, като автомобилът да е нужно да бъде представен само в случай на висок риск.

Конкретната реализация е оставена за подзаконовата уредба. Възможни са различни подходи, вкл. онлайн регистрация, получаване на табели чрез пощенска или куриерска услуга и преминаване на първи преглед на пункт за периодичен технически преглед, с изключение на автомобили, определени за високорискови във връзка с кражби, които да преминават през КАТ. В зависимост от чувствителността на методиката, в КАТ могат да бъдат обособени два потока - един за собственици с предварително определен час след онлайн регистрация (и с готови табели преди съотв.час), и друг за заявители присъствено, по оптимизирана форма на настоящия ред.

Първоначално е вероятно да бъде приета методика, която определя като високорискови повече автомобили (предвид настоящото допускане, че всеки автомобил може да е откраднат), като с времето методиката ще бъде прецизирана.

За да не се налага извършване на две теянзакции, заплащането на продуктова такса е предвидено да се извършва към МВР, като накрая на деня МВР да нарежда събраните средства към ПУДООС.

Законопроектът предвижда и унифициране на реда за първоначалния и периодичните технически прегледи, тъй като тези разлики в създават практически проблеми при прилагането на закона.

През 2022 г. със заповед на министъра на иновациите и дигиталната трансформация е създадена работна група за оптимизиране и електронизиране на процеса по регистрация на моторно превозно средство, като една година е достатъчно време за МВР да е извършило необходимите анализи, поради което и даденият срок за влизане в сила е сравнително кратък.

Законопроектът предвижда и усъвършенстване на правилата за движение и административнонаказателната отговорност с цел по-ясно разграничаване на нарушенията

съобразно създадената опасност и настъпилите последици и засилване на превантивното въздействие на контрола.

С допълнението на чл. 94, ал. 4 се допуска паркиране от лявата страна на платното за движение по еднопосочни улици в населените места, по посока на движението и успоредно на оста на пътя, когато размерите на платното позволяват това и не се създава опасност или пречка за движението. Целта е по-рационално използване на съществуващото улично пространство при запазване на общите забрани за престой и паркиране и ограниченията, въведени с пътна сигнализация.

Предлага се при периодичните технически прегледи на моторни превозни средства, за които в свидетелството за регистрация са вписани бензин и втечен нефтен газ или сгъстен природен газ, проверката на емисиите в отработените газове да се извършва само при работа на двигателя с газовото гориво. Целта е установяване на единен ред за проверка на емисиите при тези превозни средства и отпадане на необходимостта от измерване и при работа с бензин.

Предвижда се диференцирана отговорност при неправомерно навлизане или движение в лента за насречно движение чрез самостоятелен санкционен състав за случаите без създадена непосредствена опасност и по-тежка отговорност при възникването на такава опасност. По този начин се осигурява съответствие между характера на нарушението, степента на риска и предвидените правни последици.

С измененията в чл. 157 се определят нарушенията, за които задължително се отнемат контролни точки, като конкретният им брой продължава да се урежда с наредба на министъра на вътрешните работи. Обхващат се неправомерното навлизане или движение в насрещна лента, обратният завой в нарушение на задължителна посока, нарушенията на правилата за предимство при създадена непосредствена опасност и причиняването на пътнотранспортно произшествие поради неспазване на предимство или необходима дистанция. Целта е последователно прилагане на точковата система спрямо поведение с повишен риск за безопасността на движението.

По отношение на индивидуалните електрически превозни средства се предлага самостоятелен санкционен състав за управление на превозно средство, чиято максимална конструктивна скорост е увеличена над 25 km/h чрез изменение в конструкцията или софтуера. Предложението отчита допълнителния риск от такава намеса и ограничава по-тежката отговорност до изменения, водещи до преодоляване на нормативно установеното ограничение.

Предлага се определени наредби по прилагането на закона да се приемат от Министерския съвет по предложение на съответните министри. По този начин се осигуряват процедурни гаранции за участието на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“

съобразно нейната компетентност и за съгласуването с останалите министерства, включително когато съответната уредба има косвено отношение към тяхната дейност. Целта е постигане на съгласуваност на нормативните изисквания и последователност при провеждането на държавната политика за безопасност на движението по пътищата.

ВНОСИТЕЛИ:

Богдан Ботанов

Тимо Попов

Васко Вашинов

Ивора Шанл

Зимидер Ивандов

Ивайло Курчиев

Емилена Бенюфатил

Ситела Нишанова

Мария Димитрова

Анна Боданова

Анастас Славков

Александър Сидерев

Александър Сеидев

Свирел Ивандов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Необходимост от намаляване на административната тежест чрез електронизация на услугите и служебен обмен на данни, подобряване на уведомяването и връчването на актове и повишаване на прозрачността и ефективността на контрола. Предложенията целят и повишаване на безопасността на движението чрез прецизиране на правилата, санкциите и режима на контролните точки, както и по-рационално използване на уличното пространство за паркиране при спазване на изискванията за безопасност.
Заинтересовани групи	Заинтересовани са участниците в движението, собствениците и ползвателите на превозни средства, транспортните предприятия, лицата, извършващи обучение, психологически изследвания и технически прегледи, застрахователите и Гаранционният фонд, както и МВР, компетентните транспортни и пътни администрации, общините, съдилищата, ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и останалите органи и организации, участващи в обмена на данни и изпълнението на предвидените мерки.
Анализ на разходи и ползи	Не се предвиждат разходи, необходими за реализирането на тази законодателна инициатива. Ползите са свързани с намаляването на административната тежест и свързаните с това разходи както за бюджета, така и за гражданите. Социални ползи има по отношение на намаляването на броя рецидивисти по пътя
Административн а тежест и	1. Не се предвиждат административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.

Елементи на оценката	Аргументация
структурни промени	2. ЗИД на Закона за движение по пътищата ще намали административната тежест и ще допринесе за електронизация на определени процеси.
Въздействие върху нормативната база	Проектът предвижда изменения в Закона за административните нарушения и наказания, Закона за електронното управление, Кодекса за застраховането и Закона за българските лични документи. Необходимо е привеждане в съответствие на Правилника за прилагане на ЗДвП и подзаконовата уредба за регистрацията на превозните средства, техническите прегледи, включително проверката на емисиите при превозни средства с вписани бензин и газово гориво, обучението и психологическата годност на водачите, контролните точки и електронното връчване. Предвижда се приемане от Министерския съвет по предложение на съответните министри на наредбите, за които се изменя компетентният орган, както и приемане на предвидените редове и методики. При необходимост следва да се приведат в съответствие и относимите общински наредби за паркиране.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната. Не се очакват негативни въздействия на предложението върху балансираното демографско развитие, включително върху темповете на намаляване на броя на населението, динамиката на миграционните потоци и ограничаването на броя на емигриращите българи.

ВНОСИТЕЛИ:

Бонифр Бониф
 Цено Ценов
 Васил Василев
 Стефан Стефанов
 Лионел Лионелов
 Абайло Абайлов
 Емил Емилев

Степа Николово

Мария Димитров

Анна Богданова

Анастас Славов

Александър Седерев

Александър Сидинов

Свирел Курбанов